

Una guilla a la neu

de Neil LaBute

Traducció de Pere Bramón

No tenia molta feina aquella tardor, així que vaig decidir fer que les dues lesbianes que vivien a sota se separeassin. Millor que m'expliqui. No tinc res en especial contra elles com a persones, de debò, tot i que la idea que fossin parella—com a dues dones que se senten atretes entre si i que consideren que estan «junttes»—em feia venir una mica de basques, fins i tot a la meva edat i després d'haver passat bona part de la meva vida adulta a la ciutat. Aquest fet, no cal dir-ho, no vol dir res (o gairebé res), perquè no es tracta realment de a qui o a què estàs exposat com a persona, sinó més aviat de com et sents davant aquesta exposició. Per molts gais o lesbianes o parelles mixtes que desfilin al meu voltant pel carrer o al parc o a les pel·lis, això no vol dir que comenci a sentir-me a gust amb ells. De fet, probablement és tot el contrari; no cal dir que em desagrada més la idea d'aquest tipus de parelles ara que quan era una criatura. És veritat. Podríeu pensar que tinc prejudicis contra gairebé qualsevol tipus d'anormalitat social pel fet de viure amb el meu vell—un paio que els té ben posats i que detesta sobre manera els mariques, els negrates i els

jueus a més de ser un alcohòlic bocamoll —, però sempre he intentat ser una persona diferent de com era ell. No m'alimentava de la seva ràbia sinó que dins meu m'hi oposava de valent, prometent-me sempre a mi mateix que creixeria per ser una persona millor del que ell havia estat mai. Ara que sóc més prudent, tanmateix, m'adono que m'he convertit en una versió més perfectament definida del meu pare; els pecats de l'home habiten dins meu. Els he agafat i n'he fet versions a l'última moda i els he perfeccionat, però ben disfressats darrere una educació de la Costa Est, un cotxe car, una bona feina, un somriure de perla (són fundes, però el resultat és igual de brillant i efectiu). Sóc el meu pare en la manera com ric, la mirada mandrosa amb què em planto davant del mirall cada matí i en la manera com poso cara de menyspreu quan veig dues dones que es petonegen. No ho trobo estimulants. No ho trobo sexi. Ho trobo malaltís i antinatural i una cosa que vull fer desaparèixer d'arrel d'aquest món, una tortillera rere una altra. Així és com va anar amb les dues que vivien tres pisos a sota del meu. No és agradable.

Vaig veure la guapa —de les dues era sens dubte la «noia» del conjunt i per tant propensa a portar vestits bonics i a anar a la perruqueria i coses per l'estil— quan sortia del nostre edifici i jo anava per la vorera fent malabars amb un diari, un cafè i una bossa de pomes. M'agraden les pomes. Ens vam somriure educadament tal com solíem fer quan anava sola; si l'altra anava amb ella —la seva parella era més alta, sorruda i de cabells curts— continuàvem el nostre camí amb els ulls clavats al terra. Érem a punt de creuar-nos quan vaig dir: «Quines arracades més boniques!» Em va somriure de

reiüll, va mirar amb cautela cap a la seva finestra del quart pis, es va adonar que els arbres ens camuflaven, i va fer una gambada. De fet, es va aturar del tot i em va dirigir un somriure d'orella a orella. Vaig pivotar sobre un taló de les meves Converse i de sobte ens vam trobar ser cara a cara. Més a prop del que havia estat d'ella en tots els dos anys en què havíem viscut separats uns quarts metres.

«Moltes gràcies», em va dir, intentant semblar despreocupada mentre llançava una altra mirada cap al seu balcó mig amagat. «La meva, uhh... la meva nòvia me les va fer. Sí.»

«Oh, molt maques, realment guapes... No sabia que feia joies.»

«En realitat, no. Vull dir, no és la seva feina ni res semblant, només és un hobby molt silenciós no cal dir-ho —per regla general la joieria és un activitat molt silenciosa. Vull dir que no la sentiries mai donant cops de martell contra el teu sostre o res semblant mentre ho fa...»

«Ni se'm passaria pel cap —vaig dir—, sobretot perquè viviu tres pisos *per sota* meu.»

«Exactament! —va dir, adonant-se de l'estúpidesa del seu comentari—. No, ja ho sé, només intentava il·lustrar com n'és de...» i aleshores es va aturar i es va quedar en silenci ja que es va adonar un cop més com n'era d'absurd l'exemple que havia posat. Tot seguit va esclatar a riure, cosa sorprenent venint d'una persona tan petita. Un riure fort i sorollós, gairebé un lladruc però sexi com cap altra

cosa —com el que podries esperar d'una dona més atractiva o fins i tot una d'aquelles estrelles del cel·luloide d'Itàlia o de França dels anys 60. Ben igual. Vaig fer una ganyota mentre estava allà dreta escoltant i aleshores va somriure, aquella lesbiana (que responia al nom de Karen, crec recordar, ara que vés a saber com l'escrivia; l'havia vist en un e-mail o dos i juraria que portava una «i», tot i que no n'estic segur del tot), i va ser com si la mateixa Terra s'hagués aturat per complet mentre tota la llum de l'univers es concentrava en aquest únic gest de tots els seus. Li recorria la cara en onades, cadascuna irradiant més magnificència que l'anterior, i acabava en una mena de fulgor boirós que emanava dels llavis més bonics que havia vist mai. No crec que m'hagués fixat mai abans en la seva boca, però era allà, ampla i plena, curulla de vida carmesí. Ens vam quedar allà durant un moment, congelats en una Polaroid de temps; «Karin» la lesbiana somrient-me tranquil·lament i jo mirant-la fixament i estúpida de retruc.

Va ser probablement una setmana després més o menys quan la vaig tornar a veure —m'havia acostumat a parar l'orella contra la paret quan era a casa i a sortir amb sigil al replà quan sentia que a sota meu s'obria o es tancava una porta. En la majoria dels casos eren una mare i el seu fill que tornaven a casa de la guarderia o un dels molts veïns més vells de l'edifici que s'arrossegava cap amunt per l'escala despietada, però aquell dimarts en concret era la lesbiana (el seu nom podia contenir fins i tot dues «i», o una “y” o alguna cosa semblant) baixant al galop els graons de ciment amb les seves botes massa grans i em vaig dirigir cap al replà. Em vaig posar corrents la jaqueta,

vaig agafar una poma i vaig sortir com una exhalació del meu pis. Vaig baixar i sortir tan ràpidament que devia ser només a uns deu metres del porxo del davant quan la vaig atrapar. Semblava una mica massa premeditat, ho admeto, però quan em va veure una altra vegada no hi havia sinó dolçor arreu de les seves faccions —si sabia el que jo pretenia realment no ho demostrava. Immediatament vaig poder veure que havia estat plorant, no els últims deu minuts sinó en algun moment al llarg de la tarda. Un bon senyal.

«Hola de nou», li vaig dir mentre reduïa la meua velocitat a la seva, ràpidament, posant-me al seu ritme mentre enfilàvem l'avinguda. Sense pressa, vaig fer una mossegada calculada a la Granny Smith.

«Ei, hola...» va començar a dir i aleshores es va aturar, posant-se vermella en adonar-se que no tenia ni idea de com em deia. «Saps una cosa? Ho sento però ni tan sols sé com et dius.»

«Oh, perdona, caram, no diu gaire res de bo de mi com a veí— Sóc en Paul. Com l'apòstol.»

Un altre dels seus somriures que et canvien la vida. «No és una bona frase per lligar, Paul. No sé si ho saps...»

«Bé, no em jutgis malament. No intentava lligar amb tu. Sé que surts amb algú». Una bona tàctica per part meua, vaig pensar mentre ho deia, tot això de «sortir amb algú»; reconeixent plenament l'altra xicoteta però sense abusar massa de la jugada. Ho vaig acompanyar amb un somriure

dels meus i una picada d'ullet que suggeria que tot plegat ho trobava molt bé i que si necessitaven algú que els fes un vídeo jo estava disponible. D'acord, potser em vaig passar una mica, però penso que en el meu cas aquesta vaga i casual aprovació del seu estil de vida em va sortir rodona i va demostrar que he vist molt món. Sí que penso —i això podria sonar una mica massa pretensions, però què hi farem— que amb la meva observació vaig llançar-li un lleuger repte, una mena de «Ah sí? *Ets lesbiana*, eh? Doncs demostra-ho». Podria haver arribat a aquest punt però quan els nostres ulls es van trobar un segon després de dir-ho vaig pensar que podia detectar una mena de pàtina sorneguera allargant-se sobre les seves faccions d'alguna manera delicades. Com si la «Kariin» acceptés el repte. El «repte» a què em refereixo era, en aquell moment, imprevisible perquè no tenia una idea clara del que estava fent, cap pla o motiu per continuar endavant. Només sabia que em molestava el fet que aquesta dona bonica tingués res a veure amb l'homenot que de vegades es creuava amb mi per l'escala, i d'alguna manera se m'havia ficat al cap que valia la pena dedicar el meu temps a arruïnar aquella relació. Qualsevol cosa més enllà d'això era simple improvisació, tan absurda i inesperada com aquells homes de certa edat que fan el pallaso a programes de televisió de màxima audiència mentre tot Amèrica s'ho mira.

«No, és clar que no intentava lligar amb tu, només et volia informar. Em dic Paul i ara ja ho saps. I...»

«Ja, va somriure i es va tirar enrere un manyoc de cabells del front d'una manera tan tendra i senzilla que gairebé

em va trencar el cor. Penso que va ser justament aleshores —n'estic gairebé convençut, de fet— que vaig decidir allunyar aquesta deliciosa tortillera de la seva parella i tenir-la per a mi solet. No estic dient que havia trobat la meva mitja taronja ni res semblant, però hi havia realment una connexió entre nosaltres com a persones i em sentia disposat a explorar-la amb l'esperança possiblement vana de fer que fos la meva xicota. El pla, com podeu veure, no estava fixat i es podia modificar: ja no m'acontentaria a simplement a enverinar la unió entre aquestes joves amants, sinó que aleshores vaig sentir que la «Karyn» havia de ser meva també. Cada consonant i vocal seva tan difícils de recordar.

Vaig necessitar quatre o cinc trobades semblants pel carrer abans que passés res d'importància. Una nit, quan tornava a casa de la feina, vaig trobar la meva bonica lesbiana asseguda als graons de baix del tot de l'escala, amb el cap a les mans i sense despenjar. Una taca de rímel sota el seu ull esquerre delatava encara un altre atac de plors. Vaig deixar la meva cartera sobre el ciment i em vaig asseure al seu costat. Un braç fraternal es va llançar ràpidament al voltant de les seves espatlles i va espolsar els primers flocs de neu que havien començat a caure. Un «braç fraternal» que no va intentar apartar, us ho puc ben assegurar.

«Problemes amb la teva dona, amiga meva?» vaig dir amb sinceritat fingida. La noia amb el divertit nom de «K» em va llançar una ganyota i una lacònica afirmació amb el cap. Vaig aixecar el meu per veure els llums apagats del seu pis. «La Gertrude Stein deu ser fora o be està dor-

mint», vaig pensar per a mi, però val la pena intentar-ho. Per ser sincer, no estic segur d'haver-la pogut guanyar en un combat just.

«T'has quedat tancada fora o alguna cosa semblant?», vaig dir, ensenyant-li les meves claus brillants en el meu clauer brillant.

«Sí, la Cat m'ha fet fora i s'ha quedat les meves coses. Ha dit que era culpa meva», i tot dient-ho una única llàgrima va regalimar al llarg de la seva galta dreta coberta de neu. Déu tingui pietat de tot nosaltres.

«Es diu així, "Cat", la teva amiga?» vaig dir quequejant, petant-me de riure per dintre pensant que aquesta persona sense sentit de l'humor amb un tatoo al coll i cabells vermell encès es pogués dir «Cat». «És del diminutiu de "Catherine" o alguna cosa per l'estil?»

«Sí. "Kathleen", de fet. Era el nom de la seva àvia.»

«Segur que no era el seu avi?», vaig fer broma, sentint que la cosa rutllava. En el moment més adequat, la jove K. em va llançar una mirada i em va disparar un altre del seus meravellosos somriures. No em vaig poder aguantar el riure, tampoc, i qualsevol que hagués passat pel carrer en aquell moment ens hauria pres per una de les parelles més felices sobre la capa de la Terra.

«Probablement!», va riure per sota el nas (tant se'n fot, dique'm-li) la K., i sense avisar-me em va posar el cap a

l'espatlla. Després d'una estona em va mirar als ulls. Vaig ser jo el primer a desviar la mirada cap a una altra banda.

«Bé, escolta, com a mínim puc deixar-te entrar a l'edifici, i després pots...»

«No importa. Té la clau del meu pis i ja he provat de localitzar el propietari, però no el trobo i ella no contestarà al telèfon o sigui que estic ben fotuda. Estava a punt de marxar i buscar un hotel per passar-hi la nit quan t'has assegut.»

«Oh», res de l'altre món com a rèplica, ja ho sé, però mira que me n'havia donat, d'informació, i gairebé semblava impossible que fos veritat. Gairebé.

«Molt bé, mira», vaig dir, «no hi ha dubte que em trobes molt atractiu i que ho has estat planejant des de fa temps, anant-me al darrera quan la teva pobra, dolça i delicada nòvia és fora de la ciutat, però jo, per una vegada, estic disposat a empassar-m'ho. Pren-me, sóc tot teu.» Vaig parpellejar un parell de cops, sense gairebé poder-me creure que havia dit una cosa tan patètica aquell dia i a la meua edat, però la K. s'hi va aferrar com un peix espasa lluitant per la seva vida davant les costes de Florida i va picar.

«M'has convençut!» Va riure, i tot seguit va continuar «no t'importa si em quedo una estona? Estic segura que la Cat tornarà tard o d'hora, però aquí fa un fred que pela, o sigui que si et va...»

«No cal que em donis les gràcies. Amb molt de gust», vaig afegir, mirant-la de cap a peus. Només hi havia ella i la seva bossa de mà, i prou. Res oblidat a l'escena del crim. Per sort em vaig adonar d'unes quantes xapes a la tira de la seva bossa, de les que porten els noms de grups de música i que solíem col·leccionar als anys vuitanta, però que ara ens fan pixar de riure quan les veiem. Hi portava uns quants clàssics i dos o tres grups que no vaig reconèixer, però em vaig fixar en un en particular, només per tancar el tracte i establir connexió amb ella. Mentre l'assenyalava, vaig dir: «Que guai, t'agraden Belle & Sebastian! A mi també».

«Increïble! Són uns dels meus grups favorits», va dir. «Millor cançó?» No sabia si m'estava posant a prova o no, però caldria més que una pregunta del *Jeopardy!* per aturar el curs dels esdeveniments d'aquella nit. Vaig pensar un moment i aleshores la resposta perfecta es va posar sobre la meva falda com una fulla que hagués baixat flotant del mateix cel.

«Bé, normalment diria “Què és *The Stars of Track & Field*, Alex?” —essent com sóc un setciències i havent vist massa concursos de preguntes a la meva època— però ara mateix, aquí al teu costat, escolliria *Fox in the Snow* perquè és collonuda per si mateixa, però ara quan l'escolti sempre pensaré en tu. Això és el que ets, una petita guilla perduda a la neu i sóc joc qui ha d'ocupar-se de tu.» Ostres, era fins i tot possible que em sortís amb la meva amb aquesta mena de ximpleries? Gairebé podia olorar aquella declaració mentre eixia de la meva boca i, tanmateix, quan vaig mirar la K. s'ho estava empassant com si

fos el gall dindi del sopar del Dia d'Acció de Gràcies. Les dones —i vull dir totes les dones, les que llepen parrussos i les que no ho fan— mai no deixen de sorprendre'm.

Quant a la seqüència dels fets o com va anar la jugada, m'agradaria aturar-m'hi un momentet. Sé que abans he comentat que van succeir-se fosques i tristes accions i realment van ser unes quantes —moltes hores de trucades de telèfon robades i angoixades, trobades clandestines, llàgrimes de culpabilitat, horribles cridòries a l'escala a totes hores de la matinada i, finalment, la separació de les noies, que va ser tan estrepitosa i rancorosa com mai no havia vist sobre l'escenari o a la pantalla (i fins i tot he vist una tragèdia grega o dos o tres Shakespeare al parc)— però no m'importaria que aquesta versió acabés com a mínim com el que realment creia que era: una mena d'història d'amor. De debò, on hi ha amor sovint hi ha l'odi a l'aguait i sé que durant molts anys la Cat i els seus amics íntims em van detestar després del que va passar; fins i tot al funeral de la Cat —va morir fa poc quan va tenir una reacció al·lèrgica a algun tipus de marisc (una manera ben poc lèsbica de morir, si voleu que us digui la veritat)— no se'm va permetre seure a prop dels altres mentre aque a la K. la van tornar a acollir a la congregació, ni que fos per un moment.

Em vaig adonar, i això va passar molt i molt després en la nostra vida en comú, que havia interpretat malament la K. quan ens vam conèixer per primer cop: no tenia res de lesbiana. No. Era una jove confosa que havia assumit un paper que al capdavant no li esqueia i probablement hauria tornat a una vida normal en algun moment donat, fins i tot si jo no

l'hagués salvat. De fet, no penso que la meva K. fos ni tan sols «bisexual» ni res per l'estil (un terme que personalment sempre he trobat una mica sospitós, creient com crec que aquests individus simplement volen practicar el sexe amb qui sigui i tant com puguin, sí senyor). Resulta que la K. era en molts sentits una dona heterosexual molt convencional, i una amant increïble també. La nostra primera nit plegats —no vull fardar i explicar les coses que passen al llit, no em prengueu malament— va estar plena de màgia i de promeses i potser em va fer la millor mamada que m'hagin fet mai. Aquesta noia, tot el seu metre setanta, una mica més i m'arranca la cigala del cos; no calia que vinguessin un científic o Sigmund Freud a explicar-me que es moria de ganes d'amor mascle de veritat i jo era com un vaixell a l'horitzó per a aquest algú que s'havia perdut al mar. Perdut i embarcat en una illa deserta amb només una gran i fastigosa camionera per fer-li companyia, així que gràcies a Déu que finalment vaig aparèixer jo i la vaig acompanyar sana i estalvia a casa. Una història d'un curs d'anglès a la facultat em va venir al cap en algun moment donat —sens dubte arran d'aquella cançó de què havíem parlat—; un relat de D. H. Lawrence que també incloïa dos personatges femenins i un jove, però si recordo correctament l'home era la «guilla» en aquella història acabava de manera bastant trista, així que m'ho vaig esborrar del cap poc després de recordar-ho.

La K. i jo ens hem instal·lat en un món de privilegis i comoditats —vaig acabar el meu màster i vaig trobar una feina fantàstica en una empresa dels afores. La nostra casa és un model de bon gust i de decòrum i els nostres tres fills (tots nens, gràcies a Déu) són les ninetes dels nostres

ulls. Ara sembla com si fossin una època diferent, aquells dies passats a la ciutat on ens vam veure per primer cop, però sí que em recorden com n'és de fàcil perdre gairebé la teva vocació o no trobar l'únic amor de debò de la teva vida, com n'és d'estúpid acceptar que coses com l'avortament o els drets dels gais o les protestes contra la guerra són perfectes. O més que perfectes. Però no estan gens bé; de fet, totes aquestes coses destrossen la vida —una bona, neta, americana manera de viure— i si t'has d'apartar una mica del teu camí per garantir que això no passarà gaire sovint, fins i tot fent coses sense importància —tal com vaig fer amb la K. i la seva situació en aquells moments—, bé, els beneficis per a la teva ànima són molt clars al final. No tinc cap dubte que Déu Nostre Senyor en persona m'estarà esperant per donar-me la benvinguda a la seva casa quan arribi el dia (i els membres més propers de la meva família, també, no cal ni dir-ho).

Ara visc una vida impol·luta i perfecta amb la dona dels meus somnis. La K. és tot el que podria voler o desitjar mai i gairebé he oblidat del tot que en un moment donat solia menjar-li el cony a una altra dona. L'he perdonada i he tirat endavant, he ascendit a un altre nivell de l'existència amb aquesta preciosa criatura. Sóc i sempre seré el salvador de persones i ella sempre serà el que era un vespre fastigós de tardor: una guilla diminuta de color castany rogenic arraulida en un camp de neu, esperant que l'agafessin i ensinistressin i estimessin. Només he fet el que qualsevol altra persona sana i honesta hauria fet al meu lloc.

Aquesta és la meva història. Aquesta és la veritat.